

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu
Gundulićeva 27, Split

Poslovni broj: P-1212/2024-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sutkinji Ivani Jukić, u pravnoj stvari tužitelja Kriste Murine iz Dube Pelješke, Duba Pelješka 9, OIB: 29740267390, kojega zastupa punomoćnik Jure Grbavac, odvjetnik u Splitu, protiv tuženice Republike Hrvatske, OIB: 52634238587, koju zastupa Općinsko državno odvjetništvo u Splitu, Građansko-upravni odjel, radi naknade štete, nakon održane glavne rasprave zaključene dana 7. rujna 2026., u nazočnosti zamjenika punomoćnika tužitelja Bijanka Franin Pećarice te zz tuženice Vesne Goleš, na ročištu za objavu odluke, dana 5. listopada 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi:

"I. Dužan je tuženik u roku od petnaest dana i pod prijetnjom ovrhe isplatiti tužitelju ukupan iznos od 47.820,00 Eura, zajedno s zakonskom zateznom kamatom koja na pojedine mjesečne iznose teče po stopi koja se do 31. prosinca 2007. godine određuje po stopi utvrđenoj Uredbom o visini stope zatezne kamate, a od 1. siječnja 2008. godine do 30. lipnja 2011. godine po stopi od 14% godišnje, a od 1. srpnja 2011. godine do 31. srpnja 2015. godine prema eskontnoj stopi HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za 5 postotnih poena, a od dana 01.08.2015. godine pa do 31.12.2022. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1.1.2023. godine po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, a koja kamata teče od dana dospijeca pa do dana isplate, kako slijedi:

- na iznos od 180,00 Eura (prosinac 1996.) teče od dana 31.01.1997. pa do isplate;

- na iznos od 180,00 Eura (siječanj 1997.) teče od dana 29.02.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (veljača 1997.) teče od dana 31.03.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (ožujak 1997.) teče od dana 30.04.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (travanj 1997.) teče od dana 31.05.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (svibanj 1997.) teče od dana 30.06.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (lipanj 1997.) teče od dana 31.07.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (srpanj 1997.) teče od dana 31.08.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (kolovoz 1997.) teče od dana 30.09.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (rujan 1997.) teče od dana 31.10.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (listopad 1997.) teče od dana 30.11.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (studenj 1997.) teče od dana 31.12.1997. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (prosinac 1997.) teče od dana 31.01.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (siječanj 1998.) teče od dana 28.02.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (veljača 1998.) teče od dana 31.03.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (ožujak 1998.) teče od dana 30.04.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (travanj 1998.) teče od dana 31.05.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (svibanj 1998.) teče od dana 30.06.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (lipanj 1998.) teče od dana 31.07.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (srpanj 1998.) teče od dana 31.08.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (kolovoz 1998.) teče od dana 30.09.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (rujan 1998.) teče od dana 31.10.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (listopad 1998.) teče od dana 30.11.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (studenj 1998.) teče od dana 31.12.1998. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (prosinac 1998.) teče od dana 31.01.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (siječanj 1999.) teče od dana 28.02.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (veljača 1999.) teče od dana 31.03.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (ožujak 1999.) teče od dana 30.04.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (travanj 1999.) teče od dana 31.05.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (svibanj 1999.) teče od dana 30.06.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (lipanj 1999.) teče od dana 31.07.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (srpanj 1999.) teče od dana 31.08.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (kolovoz 1999.) teče od dana 30.09.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (rujan 1999.) teče od dana 31.10.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (listopad 1999.) teče od dana 30.11.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (studenj 1999.) teče od dana 31.12.1999. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (prosinac 1999.) teče od dana 31.01.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (siječanj 2000.) teče od dana 29.02.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (veljača 2000.) teče od dana 31.03.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (ožujak 2000.) teče od dana 30.04.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (travanj 2000.) teče od dana 31.05.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (svibanj 2000.) teče od dana 30.06.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (lipanj 2000.) teče od dana 31.07.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (srpanj 2000.) teče od dana 31.08.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (kolovoz 2000.) teče od dana 30.09.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (rujan 2000.) teče od dana 31.10.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (listopad 2000.) teče od dana 30.11.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (studenj 2000.) teče od dana 31.12.2000. pa do isplate;
- na iznos od 180,00 Eura (prosinac 2000.) teče od dana 31.01.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (siječanj 2001.) teče od dana 28.02.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (veljača 2001.) teče od dana 31.03.2001. pa do isplate;

- na iznos od 220,00 Eura (ožujak 2001.) teče od dana 30.04.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (travanj 2001.) teče od dana 31.05.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (svibanj 2001.) teče od dana 30.06.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (lipanj 2001.) teče od dana 31.07.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (srpanj 2001.) teče od dana 31.08.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (kolovoz 2001.) teče od dana 30.09.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (rujan 2001.) teče od dana 31.10.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (listopad 2001.) teče od dana 30.11.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (studenj 2001.) teče od dana 31.12.2001. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (prosinac 2001.) teče od dana 31.01.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (siječanj 2002.) teče od dana 28.02.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (veljača 2002.) teče od dana 31.03.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (ožujak 2002.) teče od dana 30.04.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (travanj 2002.) teče od dana 31.05.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (svibanj 2002.) teče od dana 30.06.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (lipanj 2002.) teče od dana 31.07.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (srpanj 2002.) teče od dana 31.08.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (kolovoz 2002.) teče od dana 30.09.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (rujan 2002.) teče od dana 31.10.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (listopad 2002.) teče od dana 30.11.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (studenj 2002.) teče od dana 31.12.2002. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (prosinac 2002.) teče od dana 31.01.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (siječanj 2003.) teče od dana 28.02.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (veljača 2003.) teče od dana 31.03.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (ožujak 2003.) teče od dana 30.04.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (travanj 2003.) teče od dana 31.05.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (svibanj 2003.) teče od dana 30.06.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (lipanj 2003.) teče od dana 31.07.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (srpanj 2003.) teče od dana 31.08.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (kolovoz 2003.) teče od dana 30.09.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (rujan 2003.) teče od dana 31.10.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (listopad 2003.) teče od dana 30.11.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (studenj 2003.) teče od dana 31.12.2003. pa do isplate;
- na iznos od 220,00 Eura (prosinac 2003.) teče od dana 31.01.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (siječanj 2004.) teče od dana 29.02.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (veljača 2004.) teče od dana 31.03.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (ožujak 2004.) teče od dana 30.04.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (travanj 2004.) teče od dana 31.05.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (svibanj 2004.) teče od dana 30.06.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (lipanj 2004.) teče od dana 31.07.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (srpanj 2004.) teče od dana 31.08.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (kolovoz 2004.) teče od dana 30.09.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (rujan 2004.) teče od dana 31.10.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (listopad 2004.) teče od dana 30.11.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (studenj 2004.) teče od dana 31.12.2004. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (prosinac 2004.) teče od dana 31.01.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (siječanj 2005.) teče od dana 28.02.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (veljača 2005.) teče od dana 31.03.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (ožujak 2005.) teče od dana 30.04.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (travanj 2005.) teče od dana 31.05.2005. pa do isplate;

- na iznos od 260,00 Eura (svibanj 2005.) teče od dana 30.06.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (lipanj 2005.) teče od dana 31.07.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (srpanj 2005.) teče od dana 31.08.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (kolovoz 2005.) teče od dana 30.09.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (rujan 2005.) teče od dana 31.10.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (listopad 2005.) teče od dana 30.11.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (studenj 2005.) teče od dana 31.12.2005. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (prosinac 2005.) teče od dana 31.01.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (siječanj 2006.) teče od dana 28.02.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (veljača 2006.) teče od dana 31.03.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (ožujak 2006.) teče od dana 30.04.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (travanj 2006.) teče od dana 31.05.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (svibanj 2006.) teče od dana 30.06.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (lipanj 2006.) teče od dana 31.07.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (srpanj 2006.) teče od dana 31.08.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (kolovoz 2006.) teče od dana 30.09.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (rujan 2006.) teče od dana 31.10.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (listopad 2006.) teče od dana 30.11.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (studenj 2006.) teče od dana 31.12.2006. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (prosinac 2006.) teče od dana 31.01.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (siječanj 2007.) teče od dana 28.02.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (veljača 2007.) teče od dana 31.03.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (ožujak 2007.) teče od dana 30.04.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (travanj 2007.) teče od dana 31.05.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (svibanj 2007.) teče od dana 30.06.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (lipanj 2007.) teče od dana 31.07.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (srpanj 2007.) teče od dana 31.08.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (kolovoz 2007.) teče od dana 30.09.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (rujan 2007.) teče od dana 31.10.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (listopad 2007.) teče od dana 30.11.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (studenj 2007.) teče od dana 31.12.2007. pa do isplate;
- na iznos od 260,00 Eura (prosinac 2007.) teče od dana 31.01.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (siječanj 2008.) teče od dana 29.02.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (veljača 2008.) teče od dana 31.03.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (ožujak 2008.) teče od dana 30.04.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (travanj 2008.) teče od dana 31.05.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (svibanj 2008.) teče od dana 30.06.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (lipanj 2008.) teče od dana 31.07.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (srpanj 2008.) teče od dana 31.08.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (kolovoz 2008.) teče od dana 30.09.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (rujan 2008.) teče od dana 31.10.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (listopad 2008.) teče od dana 30.11.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (studenj 2008.) teče od dana 31.12.2008. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (prosinac 2008.) teče od dana 31.01.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (siječanj 2009.) teče od dana 28.02.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (veljača 2009.) teče od dana 31.03.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (ožujak 2009.) teče od dana 30.04.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (travanj 2009.) teče od dana 31.05.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (svibanj 2009.) teče od dana 30.06.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (lipanj 2009.) teče od dana 31.07.2009. pa do isplate;

- na iznos od 300,00 Eura (srpanj 2009.) teče od dana 31.08.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (kolovoz 2009.) teče od dana 30.09.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (rujan 2009.) teče od dana 31.10.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (listopad 2009.) teče od dana 30.11.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (studenj 2009.) teče od dana 31.12.2009. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (prosinac 2009.) teče od dana 31.01.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (siječanj 2010.) teče od dana 28.02.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (veljača 2010.) teče od dana 31.03.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (ožujak 2010.) teče od dana 30.04.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (travanj 2010.) teče od dana 31.05.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (svibanj 2010.) teče od dana 30.06.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (lipanj 2010.) teče od dana 31.07.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (srpanj 2010.) teče od dana 31.08.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (kolovoz 2010.) teče od dana 30.09.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (rujan 2010.) teče od dana 31.10.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (listopad 2010.) teče od dana 30.11.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (studenj 2010.) teče od dana 31.12.2010. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (prosinac 2010.) teče od dana 31.01.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (siječanj 2011.) teče od dana 28.02.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (veljača 2011.) teče od dana 31.03.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (ožujak 2011.) teče od dana 30.04.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (travanj 2011.) teče od dana 31.05.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (svibanj 2011.) teče od dana 30.06.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (lipanj 2011.) teče od dana 31.07.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (srpanj 2011.) teče od dana 31.08.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (kolovoz 2011.) teče od dana 30.09.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (rujan 2011.) teče od dana 31.10.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (listopad 2011.) teče od dana 30.11.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (studenj 2011.) teče od dana 31.12.2011. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (prosinac 2011.) teče od dana 31.01.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (siječanj 2012.) teče od dana 29.02.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (veljača 2012.) teče od dana 31.03.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (ožujak 2012.) teče od dana 30.04.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (travanj 2012.) teče od dana 31.05.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (svibanj 2012.) teče od dana 30.06.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (lipanj 2012.) teče od dana 31.07.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (srpanj 2012.) teče od dana 31.08.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (kolovoz 2012.) teče od dana 30.09.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (rujan 2012.) teče od dana 31.10.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (listopad 2012.) teče od dana 30.11.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (studenj 2012.) teče od dana 31.12.2012. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (prosinac 2012.) teče od dana 31.01.2013. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (siječanj 2013.) teče od dana 28.02.2013. pa do isplate;
- na iznos od 300,00 Eura (veljača 2013.) teče od dana 31.03.2013. pa do isplate;

II Dužan je tuženik isplatiti tužitelju troškove parničnog postupka u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe, uvećane za zakonske kamate tekuće od dana presuđenja pa do isplate."

II. Nalaže se tužitelju Kristi Murini, OIB: 2974026730, u roku od 15 (petnaest) dana naknaditi tuženici Republici Hrvatskoj, OIB: 52634238587, troškove parničnog postupka u iznosu od 1.125,00 EUR.

Obrazloženje

1. U tužbi zaprimljenoj pred ovim sudom dana 27. ožujka 2024., navodi se u bitnome da su povodom iste pravne stvari, među istim strankama vođeni i upravo se vode sudski postupci koji se razlikuju samo po utuženim vremenskim razdobljima, dok da je njihova pravna i činjenična osnova identična. U jednom od tih postupaka da je sud pravomoćno potvrdio tužbeni zahtjev tako da je meritum ovog spora prejudicijelno riješen sukladno načelu "res iudicata pro veritate habetur", odnosno obvezujućem učinku pravomoćne sudske odluke. Za razliku od prethodno opisanih sporova među istim strankama (kojima je obuhvaćeno razdoblje od travnja 2013. do 2023.), ovom tužbom se obuhvaća najstariji period, onaj između studenog 1996. godine i ožujka 2013. godine, dakle period koji je po dosadašnjoj praksi Županijskih sudova i VSRH-a u zastari.

1.2. Tužitelj da je vlasnik dva stana u Splitu, na adresi Križeva 34. Zakonom o najmu stanova (Narodne novine br. 91/96; dalje u tekstu: ZNS) koji je na snagu stupio 05.11.1996. godine ograničeno je tužiteljevo pravo vlasništva na predmetnim stanovima, kojeg s osnove tog zakona, suprotno volji tužitelja, od tada pa do danas, koriste zaštićeni najmoprimci (obitelj Jelić i Bartičević). Predmetni zakon da pritom onemogućava tužitelju da raskine/otkaže pravni odnos, preuzme posjed, založi nekretninu, naplati tržišnu najamninu, zbog kojih razloga je njegovo pravo vlasništva prekomjerno ograničeno.

1.3. Sve navedeno da je kao notorno utvrđeno brojnim odlukama ESLJP-a u skladu s kojim su „domaći“ sudovi dužni tumačiti odredbe hrvatskog prava, sukladno „načelu lojalnosti“ proklamiranog člankom 4/3 Ugovora o Europskoj uniji (tako i VSRH odlukom Revt-249/14 od 09.04.2015.) Stoga da ne bi trebalo biti sporno kako je s danom 05. studenoga 1996. godine stupanjem na snagu Zakona o najmu stanova država počinila štetnu radnju prema tužitelju, koja od tada pa do danas u neizmijenjenom intenzitetu i kontinuitetu traje i nastaviti će se sve dok promjenama zakonodavstva, ona ne prestane. Dakle, štetna radnja je prekomjerno ograničenje prava vlasništva koje traje kontinuirano i s jednakim intenzitetom, a ogleda se u nemogućnosti raskida ugovora, preuzimanja posjeda, naplate tržišne najamnine i sl., pa ovdje nije u pitanju najamni odnos kao što se često pogrešno percipira, već izvanugovorni odnos naknade štete zbog svih opisanih povreda, a koja šteta se samo odmjerava prema kriteriju visine mjesečne tržišne najamnine.

1.4. No činjenica da se šteta određuje mjesečno ne mijenja na stvari da je štetna radnja ovdje trajna, kontinuirana povreda koja ne prestaje i čiji se završetak u trenutku pisanja ove tužbe ne zna niti se može znati (što je iznimno bitno za pitanje zastare!). Premda su mnogi vlasnici stanova još od 1996. i stupanja na snagu ZNS-a podnosili tužbe protiv države i zaštićenih najmoprimaca, tražeći povrat posjeda ili pak naknadu štete, sudska praksa je do presude „Statileo“ sve takve zahtjeve odbijala, zastupajući unison

stav da vlasnici nemaju pravo na naknadu štete, dakle da nemaju pravnu osnovu potraživanja, pravdajući to raznim razlozima.

1.5. No, da je upravo sami ZNS štetna radnja da je potvrđeno presudom ESLJP-a „Statileo“ iz 2014. i tek nakon toga se, po prvi put nakon osamnaest godina kontinuirane povrede, otvorila stvarna mogućnost vlasnicima za utuženje RH radi naknade štete. Oni to u daljnjem periodu masovno i čine, ali redovni sudovi donose različite odluke, sve dok VSRH odlukom Rev-2346/2016 od dana 19. prosinca 2018., po prvi puta nije potvrdio pravnu osnovu takvih tužbi (pritom se ne dotičući pitanja zastare), zauzimajući stav da je vlasnicima počinjena šteta zbog prekomjernog ograničenja vlasništva Zakonom o najmu stanova, pa da oni imaju pravo na naknadu štete i to u vidu razlike tržišne i zaštićene najamnine.

1.6. Istovremeno VSRH odlukom Rev-1104/2018 od 22.01.2019. zauzima stav koji je unisono prihvaćen u hrvatskoj pravnoj praksi, prema kojem, premda povreda prava vlasnika traje od studenog 1996. do danas, u zastari nije samo period od zadnje tri godine prije utuženja, što je značilo da vlasnici od ukupno dvadeset tri godine povrede mogu ostvariti samo manji dio obeštećenja. I upravo je taj najstariji period povrede i stvarna nemogućnost njegova utuženja kojeg je priječila sudska praksa – meritum ovog tužbenog zahtjeva. Nastavno, vid oštećenja vlasničkih prava od strane države nije samo Zakon (Zakon o najmu ustanova) već i sudska praksa koja, prvo desetljećima nije pružala mogućnost vlasnicima da uopće potražu naknadu štete, a onda je, kada je to konačno dopustila, odredila zastaru najvećeg dijela njihovog potraživanja (starijeg od tri godine). Dakle, premda je sudska praksa odlukom VSRH-a Rev-2346/2016 od dana 19. prosinca 2018. prvi put potvrdila pravnu osnovu temeljem koje su vlasnici konačno mogli utužiti naknadu štete, tu naknadu je ista ta sudska praksa ograničila samo na razdoblje od tri godine od dana utuženja.

1.7. Upravo pod utjecajem autoriteta sudske prakse gotovo nitko od vlasnika stanova u svojim tužbenim zahtjevima za naknadu štete i nije obuhvaćao period stariji od tri godine, što je sasvim legitimno postupanje pa im se zastara ne može staviti „na teret“. Naime, a s obzirom na to da je ratio instituta zastare pravna sigurnost i određena aktivnost vjerovnika radi naplate duga, to u ovakvim slučajevima u kojima je utuženje vjerovniku bilo de facto onemogućeno (zakonom i sudskom praksom), zastara i ne može početi teći prije nego što je tužiteljima uopće objektivno omogućeno utuženje. Bilo kakvo drugačije rezoniranje bilo bi potpuno izvan duha instituta zastare, odnosno nepravično tj. pretjerano formalističko.

1.8. Ni na dan pisanja ove tužbe vlasnici stanova u kojima se nalaze zaštićeni najmoprimci nemaju na raspolaganju efikasno pravno sredstvo kojim bi na teret države ostvarili pravo na naknadu cijele štete uzrokovane ZNS-om, jer uz prevladavajuću sudska praksu mogu predvidjeti negativan ishod sudskog postupka u odnosu na najveći dio razdoblja povrede, pa stoga pravo vlasnika stanova na pristup sudu – sastavni dio prava na pravično suđenje zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, nije stvarno i učinkovito nego iluzorno i teorijsko.

1.9. Drugi razlog (pored sudske prakse) zbog čega u ovakvim slučajevima zastara uopće nije počela teći jest sama činjenica da je ovdje riječ o štetnoj radnji „prekomjernog ograničavanja prava“ vlasništva koja je kontinuirana i traje i dalje. Ta štetna radnja ogleda se u neadekvatnom zakonodavstvu. Kada je šteta počinjena

trajnom radnjom koja i dalje traje – zastare ne može biti jer ona tek počinje teći okončanjem štetne radnje (u ovom slučaju - promjenom zakonodavstva). ESLJP je u predmetu Skelin-Hrvoj i Đuričić protiv Hrvatske (br. 23414/15 i 52161/15, §§ 50., 51. i 52., presuda od 10. lipnja 2021.), iznio stajalište prema kojem povreda prava vlasnika predstavlja trajnu situaciju:

„50. Sud primjećuje da je već u predmetu Statileo utvrdio da nerazmjeran i prekomjeran teret nametnut vlasnicima stanova koji je ... proizlazi iz samog nacionalnog zakonodavstva ...

51. Iz toga slijedi da je navodna povreda predstavljala trajnu situaciju, u kojem slučaju šestomjesečni rok počinje teći od završetka predmetne situacije. Budući da nisu uvedene nikakve zakonske promjene u sustavu zaštićenog najma, situacija kojoj se prigovara još uvijek postoji te šestomjesečni rok nikada nije počeo teći.“

Evidentno je da ESLJP sugerira kako je ovdje riječ o trajnoj povredi, dakle štetnoj radnji koja kontinuirano traje, slijedom čega i prema tom sudu zastarni rok može početi teći tek kada povreda prestane.

1.10. Nadalje, tužitelj ističe da je svrha zastare pravna sigurnost, ali kako se njome ograničava pravo na pristup sudu, da bi ista bila pravična, da je nužno da bude predvidiva. Međutim, da u konkretnom slučaju nije pravično ni utemeljeno takvu sankciju (nemogućnost utuženja) u konkretnom slučaju stavljati na teret tužitelju kao vjerovniku, za kojeg nije bilo objektivno niti legitimno za očekivati da će podnositi tužbe radi naknade štete protiv RH za cijelo razdoblje povrede, obzirom da je u razdoblju do presude "Statileo" i do njezine potvrde pred VSRH-om tisuće sličnih tužbi pravomoćno odbijeno, dok da je u razdoblju nakon presude Statileo do danas, unisoni stav sudske prakse takav da je u zastari cijeli period povrede osim zadnje tri godine prije utuženja, što da automatizmom najstarije razdoblje čini neutuživim. Stoga, da zastara, u smislu članka 237. ZOO, kojim je propisano da zastara ne teče za svo vrijeme za koje vjerovniku nije bilo moguće zbog nesavladivih prepreka sudskim putem zahtijevati ispunjenje obveze, kroz cijelo proteklo razdoblje da uopće nije tekla.

1.11. Sve to tim više što se iz tužiteljevih konkretnih procesnih radnji odnosno pokrenutih postupaka jasno iščitava da on svoja prava želi ostvariti, pa da odmah nakon saznanja za odluku VSRH broj Rev-2346/16 od 18. prosinca 2018., podnosi tužbu, ali da ne obuhvaća najstarije periode. U konkretnom slučaju, da tužitelju rok zastare nije bio predvidiv te da stoga nije pravično (razmjerno cilju koji se zastarom želi postići) istoga ograničavati u pravu na pristup sudu. Zastara ima svoj legitimni cilj, pravna sigurnost prije svega, međutim da ovdje ne postoji razumni odnos proporcionalnosti između korištenih sredstava i cilja kojemu se teži, jer tužitelj zbog sudske prakse nikako nije mogao predvidjeti krajnji zastarni rok i njegov tijek. U ovakvoj situaciji, da je primjena pravila o zastari ništa drugo nego pretjerani formalizam koji narušava pravičnost postupka, a pravila da prestaju služiti ciljevima pravne sigurnosti i poštenog suđenja, te predstavljaju prepreku koja tužitelja sprječava da o meritumu njegova predmeta odluči sud, čime se tužitelju nameće nerazmjeran teret i narušava samu bit njegova prava na pristup sudu. Zaključno, tužitelj navodi da nije sporno da zastara predstavlja ograničenje prava na pristup sudu, ali da to ograničenje ima legitiman cilj – zaštitu pravne sigurnosti, međutim da to ograničenje mora biti razumno razmjerno, a da to ovdje nije slučaj jer staviti na teret vjerovnika što nije podnosio tužbe

u vrijeme kada je sudska praksa unisono zastupala stav da su iste neosnovane, nije razumjerno razmjerno.

1.12. U pogledu visine postavljenog tužbenog zahtjeva, tužitelj potražuje mjesečni iznos naknade kao razlike između tržišnog najma koji je mogao ostvariti i zaštićene najamnine koju je ostvarivao, a kriterij tržišne najamnine je najpovoljniji za tuženika jer bi tužitelj, da tuženik ZNS-om nije propisao prethodno navedena brojna ograničenja, ovu nekretninu mogao iskorištavati i kroz turistički najam koji je značajno ekonomski isplativiji od tržišnog za ovu lokaciju. Visina najamnine od koje je oduzeta zaštićena najamnina da iznosi 11,11 EUR/m², a da je u različitim razdobljima zaštićena najamnina iznosila od 63,27 kn do 108,00 kn. Kako tužiteljev stan ima površinu od 43,00 m², da bi njegova cijena u razdoblju od 2013. do 2018. iznosila 477 EUR, ali da ovom tužbom potražuje manje iznose. Zbog iznesenoga, tužitelj je predložio sudu da nakon provedenog postupka donese presudu kojom će naložiti tuženiku da mu isplati iznos od 47.820,00 EUR sa pripadajućim zateznim kamatama koje teku na pojedine iznose kako je navedeno u petitu, kao i da mu naknadi troškove postupka.

2. U odgovoru na tužbu, zaprimljenom pred ovim sudom dana 24. travnja 2024. tuženik ističe kako u konkretnom slučaju nije ispunjena procesna pretpostavka za vođenje spora propisana člankom 186. a. ZPP, jer ne postoji pravni identitet između tri zahtjeva za mirno rješavanje spora koje je tužitelj podnio, u odnosu na vremensko razdoblje koje je obuhvaćeno ovom tužbom, tim više što isto nije stvar samo činjenične naravi već i pravne, budući da obuhvaća vremensko razdoblje od 1997. do 2013., pa predstavlja sporno pravno pitanje o kojemu da nije zauzet decidiran pravni stav vezano za pitanje zastare, a odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-3482/2021 od 3. listopada 2023., da tužitelj tumači na pogrešan način.

2.2. Ukoliko sud ne bi prihvatio navedeni prigovor tužene, tuženik osporava osnov i visinu te ističe prigovor zastare.

3. Radi utvrđenja spornih, a za ovaj postupak odlučnih činjenica te radi pravilnog i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, sud je pročitao cjelokupnu dokumentaciju koja prileži spisu, i to čitanjem: zahtjeva za mirnim rješavanjem spora od 21. prosinca 2023., zahtjeva za mirnim rješavanjem spora od 12. listopada 2018., zahtjeva za mirnim rješavanjem spora od 24. prosinca 2021., zahtjeva za mirnim rješavanjem spora od 8. rujna 2023., preslika tužbe, priložene sudske prakse, zk izvatka za čest.zgr. 373, ZU 307, K.O. Split, e-mail komunikacije sa Učeničkim domom Split, dopisa Ženskog đачkog doma, dopisa agencije "Trgo stan d.o.o. od 1. listopada 2019.", dopisa agencije "Moreta" od 26. travnja 2019., Izračun mjesečne najamnine na dan 17. siječnja 2020., Ugovor o najmu stana od 1. prosinca 2009., dopisa upućenog Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine od 22. siječnja 2023., oglasa o najmu nekretnina u Splitu, Izračuna zaštićene najamnine od 17. rujna 2018.

4.1. Sud je odustao od izvođenja daljnjih predloženih, a neizvedenih dokaza, jer je smatrao da je činjenično stanje u dovoljnoj mjeri utvrđeno radi donošenja meritorne odluke, o čemu će se detaljnije referirati u nastavku obrazloženja ove odluke.

5. Punomoćnici parničnih stranaka su podnijeli zahtjev za naknadom troškova parničnog postupka.

6. Nakon ocjene svakog dokaza zasebno i u njihovoj ukupnosti te na temelju rezultata cjelokupnog provedenog postupka, u skladu s člankom 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25.; dalje: ZPP) sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev u cijelosti neosnovan.

7. Neosnovana je pravna argumentacija tuženice da u konkretnom slučaju ne bi bila ispunjena procesna pretpostavka podnošenja zahtjeva za mirnim rješavanjem spora u smislu članka 186. b. ZPP. Naime, spisu predmeta prileži dopis tužitelja Murine Kriste (list 18-19) iz kojega je razvidno da se isti dana 21. prosinca 2023. (kao datum prijemnog pečata tuženika) obratio tuženiku glede isplate naknade zbog prekomjernog ograničavanja prava vlasništva nad nekretninom anagrafske oznake Križeva 34, Split, za vremensko razdoblje od studenoga 1996. do veljače 2013. (dakle nekretnine koja je predmet ovog postupka i za vremensko razdoblje koje je predmet ovog postupka), pri čemu se u dopis pozvao i na prethodno podnesene zahtjeve za mirnim rješavanjem spora u identičnoj činjeničnoj i pravnoj osnovi (zahtjev iz 2018., 2019. i 2023.), čime je, prema shvaćanju ovog prvostupanjskog suda, nedvojbeno ispunjena procesna pretpostavka dopustivosti tužbe, temeljem članka 186.a. ZPP.

7.2. Navesti je kako, sve i da tužitelj nije podnio zahtjev od 23. prosinca 2023., a pored nesporne činjenice da je zahtjev glede identičnog činjeničnog i pravnog osnova podnosio tuženiku 2018., 2019. i 2023., samo za drugačije vremensko razdoblje, svakako bi i podnošenjem tih zahtjeva (Samo za drugo vremensko razdoblje) bila ispunjena procesna pretpostavka dopustivosti tužbe. U suprotnom, to bi značilo da bi tužitelj tijekom parničnog postupka svaki mjesec trebao podnositi novi zahtjev za mirno rješenje spora i nakon toga podnositi novu tužbu, a što je potpuno neprihvatljivo i nesvrhsishodno, te zasigurno nije cilj i svrha odredbe čl. 186.a ZPP, te bi bilo koje suprotno tumačenje predstavljalo pretjerani formalizam (istovjetno pravno shvaćanje izrazio je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odlukama broj Revr-140/2010-2 od 9. studenoga 2011.).

7.3. Stoga je ovaj sud stava da je u konkretnom slučaju, u smislu članka 186. a. st. 1. ZPP, ispunjena procesna pretpostavka dopustivosti tužbe.

8. Predmet spora predstavlja zahtjev tužitelja spram tuženice za isplatom iznosa od 47.820,00 EUR sa pripadajućim zateznim kamatama na ime naknade štete za vremensko razdoblje od prosinca 1996. do veljače 2013., u vidu razlike između iznosa zaštićene najamnine i iznosa tržišne najamnine koju bi tužitelj ostvarivao, za stan čiji je zk vlasnik, u Splitu, Križeva 34, koji se nalazi na drugom katu zgrade izgrađene na čest.zem. 373, ZU 307, K.O. Split, koji stan je u utuženom vremenskom razdoblju bio u režimu zaštićenog najma.

9. Tužitelj činjenični osnov tužbe temelji na tvrdnji da trpi štetu u utuženom vremenskom razdoblju, zbog ograničenja prava vlasništva i da postoji odštetna odgovornost države za naknadu štete koju trpi kao vlasnik opisanog stana, opterećenog pravima zaštićene najmoprimke.

10. Pri tom, a obzirom na utuženo vremensko razdoblje (prosinac 1996. – veljača 2013.), tužitelj u bitnome ističe kako je svjestan činjenice da se radi o vremenskom razdoblju za koje je, prema stabilnoj sudskoj praksi, potraživanje sa osnova naknade štete u vidu razlike između iznosa zaštićene najamnine i iznosa tržišne najamnine, u

zastari. Međutim, tužitelj svoju pravnu argumentaciju temelji na navodima da je sudska praksa sve do presude „Statileo“ takve tužbene zahtjeve odbijala, s obrazloženjem da nemaju pravnu osnovu te da je VSRH tek odlukom poslovni broj Rev-2346/2016 od 19. prosinca 2018. po prvi put potvrdio pravnu osnovu takvih tužbi, ne dotičući se pitanja zastare, dok da odlukom poslovni broj Rev-1104/2018 od 22. siječnja 2019. zauzima pravno shvaćanje da, premda povreda prava vlasnika traje od studenoga 1996., u zastari nije samo period od zadnje tri godine prije utuženja, što da je značilo da vlasnici od ukupno dvadeset tri godine povrede, mogu ostvariti samo manji dio obeštećenja.

10.2. Tužitelj nadalje u bitnome navodi kako je u ovakvim slučajevima, kada je vjerovniku utuženje bilo de facto onemogućeno zakonom i sudskom praksom, zastara i ne može početi teći prije nego što je tužiteljima bilo omogućeno utuženje, te da bi svako drugo rezoniranje bilo potpuno izvan duha instituta zastare, odnosno nepravično, tj. pretjerano formalističko. Pri tome, shvaćanje je tužitelja da zastara nije ni počela teći jer je ovdje riječ o štetnoj radnji „prekomjernog ograničavanja prava vlasništva“ koja je kontinuirana i traje i dalje, a koja štetna radnja da se ogleda u neadekvatnom zakonodavstvu.

Ovo stoga što, kada je šteta počinjena trajnom radnjom koja i dalje traje – zastare ne može biti jer ona tek počinje teći okončanjem štetne radnje (u konkretnom slučaju, promjenom zakonodavstva).

11. Odredbom članka 31. stavak 1. Zakona o najmu stanova (Narodne novine br. 91/96., 48/98., 66/98., 22/06., i 68/18, u daljnjem tekstu: ZNS), propisano je da vlasnik stana i osoba koja je do stupanja toga zakona imala stanarsko pravo na tom stanu, koja je stupanjem na snagu toga zakona stekla status najmoprimca, sklapaju ugovor o najmu stana na neodređeno vrijeme, s time da najmoprimac za to vrijeme ima pravo ugovoriti zaštićenu najamninu. Pri tome je vlasnik stana dužan održavati stan koji se daje u najam (članak 13. ZNS). Isto tako, odredbom članka 7. ZNS propisano je da se zaštićena najamnina određuje na temelju uvjeta i mjerila koje utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

12. Nadalje, prema odredbi članka 30. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06. i 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14. 81/15., 94/17.- dalje ZV), pravo vlasništva je stvarno pravo na određenoj stvari koje ovlašćuje svog nositelja da s tom stvari i koristima od nje čini što ga je volja te da svakoga drugoga od toga isključi, ako to nije protivno tuđim pravima ni zakonskim ograničenjima.

13. Prema stavu ovog suda, propisivanjem gore navedenih ograničenja za vlasnike stanova sa zaštićenom najamninom došlo je do miješanja u njihovo pravo na mirno uživanje vlasništva zajamčeno člankom 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnim sloboda (Narodne novine, Međunarodni ugovori, br. 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10. - u daljnjem tekstu: Konvencija). Takvim miješanjem tužene nametnut je vlasnicima nekretnina u kojima žive zaštićeni najmoprimci pretjerani teret, koji se ne može opravdati pravednom raspodjelom socijalnog i financijskog tereta u uvjetima društvenih reformi. Naime, pri uređenju prava zaštićenih najmoprimaca na stanovima u privatnom vlasništvu bitno je narušena ravnoteža u pravima vlasnika stanova u vidu razlike između zaštićene i tržišne najamnine.

14. Upravo ovakvo stajalište proizlazi iz presude Statileo protiv Hrvatske (Zahtjev br. 12027/10) od 10. srpnja 2014. koji je donio Europski sud za ljudska prava (dalje: ESLJP), te je u tom postupku ESLJP u t. 117. presude sud utvrdio da je sadašnjim zakonodavstvom došlo do povrede čl. 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju, kojim je propisano da svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva, te se nitko ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava. Naime, stajalište je ESLJP da je došlo do miješanja u vlasnička prava vlasnika stanova na temelju odredbi Zakona o najmu stanova, jer zaštićeni najmoprimci tj. zaštićeni najam, ima za posljedicu niz ograničenja koja onemogućavaju najmodavce, vlasnike stanova, u ostvarivanju prava na korištenje svoje imovine. Ta se ograničenja odnose na nemogućnost fizičkog posjedovanja stanova jer su zaštićeni najmoprimci u stanovima na neodređeno vrijeme te su vlasnici onemogućeni i u pravu na iznajmljivanje stanova, a što uključuje pravo na dobivanje tržišne najamnine, kao i u pravo na otkaz najma. Bitno istovjetno stajalište ESLJP izrazio je i u odluci Bego protiv Hrvatske.

15. Odluke ESLJP u Strassbourgu kojima je utvrđena povreda Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i pridružujućih Protokola obvezatne su za sve sudove u Republici Hrvatskoj i djeluju prema svima, a kako je to jasno izraženo i u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-I-745/1999 od 8. studenoga 2000. ("Narodne novine", broj 112/00). Naime, Ustavni sud RH je u toj odluci zauzeo načelno ustavnopravno stajalište da svaka nesuglasnost nacionalnog zakona s Konvencijom ujedno znači i nesuglasnost nacionalnog zakona s načelom vladavine prava propisanim člankom 3., načelom ustavnosti i zakonitosti propisanim člankom 5. i načelom pravnog monizma nacionalnog i međunarodnog prava propisanim člankom 134. Ustava. Ujedno isto proizlazi i iz odluke Ustavnog suda RH od 23. siječnja 2013. broj U-III-3304/2011.

16. Kako je, dakle, citiranom presudom Statileo protiv Republike ESLJP u Strasbourgu zauzeo jasno pravno stajalište da je odredbama Zakona o najmu stanova izvršeno miješanje države u pravo vlasništva vlasnika stanova u kojima žive zaštićeni najmoprimci i da je to miješanje bilo pretjerano, odnosno da time nije postignuta potrebna ravnoteža između općih interesa zajednice i zaštite vlasničkih prava vlasnika stanova, proizlazi da je tim odlukama utvrđeno pravo vlasnika stanova da od Republike Hrvatske potražuju naknadu imovinske štete koja se sastoji iz razlike u visini zaštićene najamnine, koju su primali kroz određeno razdoblje i tržišne najamnine koju bi ostvarili iznajmljivanjem tih stanova na tržištu.

17. Ratifikacijom Konvencije o zaštiti ljudskih prava 1997. godine, tuženica se obvezala primjenjivati ju, a to znači i postojeće propise uskladiti s preuzetim međunarodnim obvezama, što, kada su u pitanju status i prava zaštićenog najmoprimca s jedne strane te obveze i prava vlasnika stanova opterećenih pravima zaštićenih najmoprimaca s druge strane, u spornom razdoblju, nije učinjeno.

18. Tuženica je u odgovoru na tužbu istaknula prigovor zastare.

19. U odnosu na navedeno, ukazati je na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-1104/2018-3 od 22. siječnja 2019. u kojoj je zauzet stav prema kojem se tražbina vlasnika stanova u kojima žive zaštićeni najmoprimci odnosi na naknadu štete - gubitak zarade od najamnine, koja dospijeva mjesečno te se primjenjuje

trogodišnji zastarni rok propisan člankom 230. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23, 155/23.; dalje: ZOO).

20. Naime, ESLJP je u odlukama Hegediš protiv Hrvatske i Arambašin protiv Hrvatske utvrdio da podnositelji zahtjeva nisu mogli djelotvorno osporavati iznos zaštićene najamnine, sve do 6 mjeseci nakon što ustalila domaća sudska praksa prema kojoj su vlasnici stanova mogli tražiti naknadu za razliku između zaštićene i tržišne najamnine.

21. Nadalje, Ustavni sud Republike Hrvatske je u odluci U-III-3482/2021 od 3. listopada 2023. implementirao gore navedeno stajalište ESLJP iz citiranih odluka te je izrazio stav da se vlasnicima stanova u pogledu računanja početka tijeka zastarnog roka i nastupa zastare ne može staviti na teret kao njihov propust činjenica da prije odluke Statileo protiv Hrvatske odnosno prije promjene pravnog stajališta Vrhovnog suda izraženog u rješenju Vrhovnog suda broj: Rev 2364/2016-3 od 19. prosinca 2018., nisu pred sudovima u Republici Hrvatskoj pokretali postupke protiv države radi naknade štete uzrokovane navedenim zakonom nametnutim ograničenjem prava vlasništva.

22. Sve navedeno ima za posljedicu da je sudska praksa kojom se utvrđuje kompenzacijsko pravno sredstvo postala stabilna tek od 19. lipnja 2019. i tek od tada su mogli početi teći zakonski rokovi za računanje i nastup zastare propisani člankom 230. stavkom 1. ZOO-a. Drugim riječima, vlasnici stanova tek su od 19. lipnja 2019. znali da, ako podnesu tužbu za isplatu razlike naknade, domaći sudovi će o tome meritorno odlučivati. Dakle, od tada imaju na raspolaganju djelotvorno pravno sredstvo.

23. Dosljedno, mišljenje je ovog prvostupanjskog suda da potraživanje naknade štete vlasnika stana u kojemu posjed stana ima zaštićeni najmoprimac, a s naslova gubitka zarade od najamnine dospijeva mjesečno, radi čega se radi o trogodišnjem zastarnom roku iz članka 230. st. 1. ZOO, time da zastara ne može početi teći prije 19. lipnja 2019. (istovjetno pravno shvaćanje izrazio je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev-314/2025-2 od 9. travnja 2025.).

24. Navedeno je pravno shvaćanje doneseno uz prihvaćanje argumentacije izražene uz pravno shvaćanje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-3219/2019 od 13. prosinca 2023. te je reafirmirano u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-295/2025-2 od 19. studenoga 2025.

25. Shodno iznesenom, a kako je zastara za sva potraživanja koja su predmet tužbenog zahtjeva (prosinac 1996. – veljača 2013.), počela teći 19. lipnja 2019., a tužba je podnesena sudu 27. ožujka 2024., jasno je da je prigovor zastare u cijelosti osnovan, obzirom da je od dospijeća tražbine (19. lipnja 2019.) do podnošenja tužbe (27. ožujka 2024.) protekao trogodišnji zastarni rok.

26. Točni su navodi tužitelja da do donošenja presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu Statileo protiv Hrvatske, te njome uzrokovane promjene pravnih stajališta sudova u Republici Hrvatskoj, vlasnici stanova u kojima se nalaze zaštićeni najmoprimci nisu imali na raspolaganju efikasno pravno sredstvo kojim bi na teret države ostvarili pravo na naknadu štete uzrokovane zakonom propisanim ograničenjem visine mjesečne zaštićene najamnine koja pripada vlasnicima, jer su uz

prevladavajuću sudsku praksu mogli predvidjeti negativan ishod sudskog postupka pokrenutog protiv države radi naknade za zakonom propisano ograničenje prava vlasništva, te stoga pravo vlasnika stanova na pristup sudu, kao sastavni dio povrede prava na pravično suđenje.

27. S druge pak strane, upravo je u presudi Europskog suda za ljudska prava Gregurić protiv Hrvatske, Sud sažeo tzv. opća načela od kojih se polazi, štiteći ovo pravo. Tako je u citiranoj presudi navedeno: „Članak 6. stavak 1. Konvencije osigurava da svatko ima pravo da sudu podnese bilo kakav prigovor glede njegovih ili njezinih prava i obveza građanske naravi. Pravo na pristup sudu ne uključuje samo pravo na pokretanje postupka, već i pravo na sudsko „utvrđenje“ spora. Međutim, ovo pravo nije apsolutno, već može biti vezano uz rokove zastare. Oni se dopuštaju implicitno, budući da pravo na pristup sudu po svojoj naravi zahtijeva da ga regulira država. Međutim, takvi rokovi zastare ne smiju ograničiti niti umanjiti pristup koji se pojedincu nalazi na raspolaganju na takav način ili u opsegu koji umanjuje samu bit prava. Ono što sud treba utvrditi jest je li u određenom predmetu narav dotičnog roka i / ili način na koji se on primjenjuje u skladu sa Konvencijom“.

28. Pri tome, shvaćanje je ovog prvostupanjskog suda da opisana promjena sudske prakse, uvjetovana odlukama ESLJP, ne predstavlja nikakvu trajnu štetnu radnju u smislu elementa odgovornosti za štetu, niti se u konkretnom slučaju na pravni odnos među strankama može primijeniti odredba članka 237. ZOO, prema kojoj zastara ne teče za svo vrijeme za koje vjerovniku nije bilo moguće zbog nesavladivih prepreka sudskim putem zahtijevati ispunjenje obveze.

28.2. Naime, pod nesavladivim preprekama, u smislu citirane odredbe, razumijevamo sve one objektivne okolnosti koje sprječavaju rad mjerodavnog suda pred kojim vjerovnik može ostvariti svoju tražbinu, a to bi svakako bilo ratno stanje, ako sud nije radio, odnosno ako tužitelj nije mogao pred mjerodavnim sudom u Republici Hrvatskoj ostvariti svoju tražbinu, zatim elementarne nepogode koje predstavljaju višu silu, odgađanje plaćanja dugova utvrđeno zakonom, velike epidemije, zastoj rada suda i sl (v. Komentar Zakona o obveznim odnosima, V. Gorenc, L. Belanić, H. Momčinović, A. Perkušić, A. Pešutić, Z. Slakoper, M. Vukelić, B. Vukmir, Narodne novine, list 351), što ovdje nije slučaj.

29. Prema stabilnoj praksi Ustavnog suda Republike Hrvatske i Europskog suda za ljudska prava, zastara predstavlja ograničenje prava na pristup sudu, najvažnijeg jamstva prava na pravično suđenje bez čijeg ostvarenja nema ostvarenja nijednog drugog jamstva pravičnog suđenja. Pravo na pristup sudu ne uključuje samo pravo pokrenuti postupak, nego i pravo na "rješavanje" spora od strane suda (odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-1381/2019 od 13. siječnja 2021., odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-2466/2017, predmeti Europskog suda za ljudska prava Smolić protiv Hrvatske, br. 51472/12, presuda od 15. ožujka 2018.; i Šimečki protiv Hrvatske, br. 15253/10, presuda od 30. travnja 2014.).

29.2. Nadalje, pravo na pristup sudu nije i ne može biti apsolutno. Ono je podvrgnuto ograničenjima budući da po samoj svojoj naravi zahtijeva regulaciju države koja u tom pitanju ima izvjesnu slobodu procjene. Ta ograničenja, međutim, neće biti spojiva s pravom na pravično suđenje ako ne teže legitimnom cilju te ako ne postoji razuman odnos razmjernosti između upotrijebljenih sredstava i legitimnog cilja koji se nastoji

ostvariti (odluke Ustavnog suda broj: U-III-215/2016 od 19. prosinca 2017., i U-III-2466/2017).

29.3. Prema sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava, rokovi zastare imaju više važnih svrha, a to je osigurati pravnu sigurnost i konačnost, zaštititi moguće tuženike od zastarjelih potraživanja koja bi možda bilo teško osporiti i spriječiti nepravdu koja bi mogla nastati kad bi sudovi bili prisiljeni odlučivati o događajima koji su se zbili u dalekoj prošlosti na temelju dokaza koji bi možda postali nepouzdanim i nepotpunima zbog protoka vremena (predmeti Vujnović protiv 5 Poslovni broj 21 GŽ-3568/2022-2 Hrvatske, br. 32349/16, § 92., presuda od 11. lipnja 2020.; Nijemčević protiv Hrvatske, br. 51519/12, § 40., odluka o nedopuštenosti od 11. rujna 2018.; Vrbica protiv Hrvatske, br. 32540/05, § 66., presuda od 1. travnja 2010.; i Stubbings i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. 22083/93, 22095/93, § 51., presuda od 22. listopada 1996.).

29.4. Konačno, prema sudskoj praksi Ustavnog suda Republike Hrvatske, da bi primjena rokova zastare bila u skladu s Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine - Međunarodni ugovori br. 18/97, 6/99 - pročišćeni tekst, 8/99 - ispravak, 14/02 i 1/06), treba utvrditi da način na koji je rok primijenjen, bio predvidiv za tužitelja, a s obzirom na mjerodavno pravo, sudsku praksu i konkretne okolnosti pojedinog predmeta (primjerice, s rješenje Ustavnog suda broj: U-III-5678/2012; te predmeti ESLJP Osu protiv Italije, br. 36534/97, § 35., presuda od 11. srpnja 2002.; Vrbica protiv Hrvatske, navedeno, § 72.; Majski protiv Hrvatske br. 2, br. 16924/08, § 69., presuda od 19. srpnja 2011.; i Nijemčević protiv Hrvatske, navedeno, § 41.). 17.

30. Imajući u vidu izložena načelna shvaćanja i pravne standarde, u konkretnom slučaju činjenica koju tužitelj iznosi u činjeničnom supstratu tužbe (kojim je ovaj sud vezan) - da sudska praksa nije desetljećima pružala mogućnost vlasnicima da potražuju naknadu štete jer je do donošenja presude "Statileo" te zahtjeve odbijala, a do te izmjene sudske prakse je došlo nakon presude "Statileo", točnije nakon donošenja odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2346/2016 od 19. prosinca 2018., kada je izraženo i pravno shvaćanje glede zastare potraživanje, ukazuje na to da je mjerodavno pravo kao i rokovi zastare, suprotno navodima tužitelja, bilo predvidivo.

31. Zbog iznesenog, obzirom da ovaj prvostupanjski sud smatra da je istaknuti materijalnopравни prigovor zastare u cijelosti osnovan, što ima za posljedicu odbijanje tužbenog zahtjeva, sud je odustao od izvođenja preostalih, po strankama predloženih, a neizvedenih dokaza, kao suvišima.

32. Slijedom navedenog, odlučeno je kao pod točkom I izreke.

33. Nakon što je odlučeno o glavnoj stvari, valjalo je donijeti odluku i o troškovima postupka.

34. Odluka o parničnom trošku donesena je u skladu s odredbom članka 154. stavak 5., članku 155. i članku 164. ZPP. Imajući na umu navedene zakonske odredbe, ovaj sud smatra da je tužitelj, koji nije uspio u postupku, dužan tuženici u cijelosti naknaditi troškove postupka.

35. Prilikom određivanja visine troškova uzeta je u obzir vrijednost predmeta spora u iznosu od 47.820,00 EUR te Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine", broj: 138/23.; dalje: Tarifa), prema kojoj vrijednost 1 boda iznosi 2,00 EUR (Tbr. 54 Tarife).

36. S obzirom na odredbe Tarife kao i postavljeni zahtjev za naknadu troškova, tuženici su, kao potrebni za svrhovito vođenje parnice, priznati troškovi po osnovi odvjetničkog zastupanja i to za:

- sastav odgovora na tužbu od 24. travnja 2024. (Tbr. 8/1 Tarife), iznos od 500,00 EUR;
- zastupanje na ročištu od 16. ožujka 2026. koje je odgođeno prije početka raspravljanja (Tbr 9/5 Tarife), iznos od 125,00 EUR;
- zastupanje na ročištu od 7. rujna 2026. (Tbr 9/1 Tarife), iznos od 500,00 EUR, ukupni iznos od 1.125,00 EUR.

36.2. Odluka o zateznoj kamati na dosuđeni iznos parničnog troška je izostala, obzirom da ga tuženica nije ni zatražila.

37. Slijedom navedenog, odlučeno je kao pod točkom II izreke.

U Splitu, 5. listopada 2026.

Sutkinja:

Ivana Jukić

Uputa o pravu na žalbu:

Protiv ove presude stranke mogu podnijeti žalbu u roku od 15 (petnaest) dana od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje (za stranku koja je bila uredno obaviještena o tom ročištu) odnosno od dana dostave prijepisa presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o tom ročištu). Žalba se podnosi Općinskom sudu u Splitu, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud Republike Hrvatske.

DNA:

- tužitelju po punomoćniku
- tuženici (na spis broj P-DO-563/2024)
- u spis

Broj zapisa: **9-3088e-2628b**

Kontrolni broj: **0a5ce-30aa0-93ff6**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.